

31975L0440

L 194/26

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

25.7.1975.

PADOMES DIREKTĪVA 75/440/EEK
(1975. gada 16. jūnijs)
par dzeramā ūdens ieguvei paredzētā virszemes ūdens kvalitāti dalībvalstīs

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 100. un 235. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

tā kā pastiprināta ūdens resursu izmantošana, lai iegūtu ūdeni cilvēku patēriņam, rada vajadzību samazināt ūdens piesārņošanu un aizsargāt to no turpmākas pasliktināšanās;

tā kā vajadzīgs aizsargāt cilvēku veselību un tādā nolūkā pārraudzīt dzeramā ūdens ieguvei paredzēto virszemes ūdeni un šāda ūdens attīrīšanu;

tā kā jebkura atšķirība noteikumos, ko dažādās dalībvalstīs jau piemēro vai gatavojas piemērot attiecībā uz dzeramā ūdens ieguvei paredzētā virszemes ūdens kvalitāti, var radīt nevienlīdzīgas konkurences apstākļus un tā tieši ietekmēt kopējā tirgus darbību; tā kā tāpēc saskaņā ar Līguma 100. pantu šajā jomā ir nepieciešams tuvināt tiesību aktus;

tā kā ir vajadzīgs, lai šī tiesību aktu tuvināšana būtu apvienota ar Kopienas rīcību, kas, piemērojot pilnīgākus noteikumus, palīdzētu

sasniegt vienu no Kopienas mērķiem vides aizsardzības un dzīves kvalitātes uzlabošanas jomā; tā kā, lai to panāktu, jāpieņem daži īpaši noteikumi; tā kā ir jāatsaucas uz Līguma 235. pantu, jo Līgums neparedz šim mērķim vajadzīgās pilnvaras;

tā kā Eiropas Kopienas rīcības programma attiecībā uz vidi ⁽³⁾paredz, ka ir jāvienojas par kvalitātes mērķiem, izvirzot dažādas prasības videi, *inter alia* nosakot parametru vērtības ūdenim, tostarp dzeramā ūdens ieguvei paredzētajam virszemes ūdenim;

tā kā vienošanās par dzeramā ūdens ieguvei paredzētā virszemes ūdens minimālajām kvalitātes prasībām pieļauj gan stingrākas prasības gadījumos, kad šādu ūdeni izmanto citām vajadzībām, gan prasības saistībā ar ūdeni mītošajiem dzīvajiem organismiem;

tā kā, ievērojot jaunākās zinātnes un tehnikas atziņas, vajadzēs pārskatīt parametru vērtības, kas nosaka dzeramā ūdens ieguvei paredzētā virszemes ūdens kvalitāti;

tā kā metodes, ko pašlaik izstrādā ūdens paraugu ņemšanai un to parametru mērīšanai, kas nosaka dzeramā ūdens ieguvei paredzētā virszemes ūdens fiziskās, ķīmiskās un mikrobioloģiskās pazīmes, ir jāiekļauj direktīvā, kura jāpieņem cik drīz vien iespējams,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

1. Šī direktīva attiecas uz kvalitātes prasībām, kurām jāatbilst virszemes saldūdenim, ko izmanto vai kas ir paredzēts dzeramā ūdens ieguvei, turpmāk tekstā "virszemes ūdens", pēc tam, kad tas

⁽¹⁾ OV C 62, 30.5.1974., 7. lpp.

⁽²⁾ OV C 109, 19.9.1974., 41. lpp.

⁽³⁾ OV C 112, 20.12.1973., 3. lpp.

attiecīgi apstrādāts. Uz gruntsūdeni, iesāļu ūdeni un ūdeni, kas paredzēts ūdens nesējslāņu papildināšanai, šī direktīva neattiecas.

2. Šajā direktīvā par dzeramo ūdeni uzskata visu virszemes ūdeni, kas paredzēts cilvēku patēriņam un kuru vispārējai lietošanai piegādā pa sadales tīkliem.

2. pants

Šajā direktīvā virszemes ūdeni pēc robežvērtībām iedala trīs kategorijās — A1, A2 un A3, kurām piemēro attiecīgas apstrādes standartmetodes, kas minētas I pielikumā. Šis dalījums grupās atbilst trijām dažādām virszemes ūdens īpašībām, kuru attiecīgās fiziskās, ķīmiskās un mikrobioloģiskās pazīmes ir izklāstītas II pielikuma tabulā.

3. pants

1. Dalībvalstis visiem paraugu ņemšanas punktiem vai katram atsevišķam paraugu ņemšanas punktam nosaka vērtības, kas jāievēro attiecībā uz visiem virszemes ūdens parametriem, kuri parādīti II pielikumā.

Dalībvalstis var atturēties noteikt vērtības parametriem, attiecībā uz kuriem II pielikuma tabulā nav uzrādīta vērtība, ievērojot pirmo daļu, kamēr tiek noteikti skaitļi saskaņā ar 9. pantā paredzēto procedūru.

2. Vērtības, kas noteiktas, ievērojot 1. punktu, nevar būt mazāk stingras par tām, kas dotas II pielikuma "I" slejās.

3. Ja II pielikuma "G" slejās ir noteiktas vērtības, neņemot vērā to, vai šā pielikuma "I" slejās ir atbilstoša vērtība, dalībvalsts cenšas ievērot "G" slejas vērtības kā pamatnostādnes, ievērojot 6. pantu.

4. pants

1. Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka virszemes ūdens atbilst vērtībām, kas noteiktas, ievērojot 3. pantu. Katra dalībvalsts vienādi piemēro šo direktīvu iekšzemes ūdeņiem un ūdeņiem, kas šķērso tās robežas.

2. Saskaņā ar šīs direktīvas mērķiem dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu pastāvīgu vides uzlabošanu. Šim nolūkam tās sastāda sistemātisku rīcības plānu, kurā ir grafiks

virszemes ūdens uzlabošanai, jo īpaši tā ūdens uzlabošanai, kas atbilst A3 kategorijai. Šajā sakarā ievērojama uzlabošanās saskaņā ar nacionālajām programmām ir jāpanāk nākamo 10 gadu laikā.

Panta pirmajā daļā minēto grafiku sastāda, ievērojot nepieciešamību uzlabot vides, jo īpaši ūdens kvalitāti un ievērojot ekonomiskās un tehniskās grūtības, kas pastāv vai var rasties dažādos Kopienas reģionos.

Komisija rūpīgi pārbaudīs pirmajā daļā minētos plānus, tostarp grafikus, un vajadzības gadījumā iesniegs Padomei attiecīgus priekšlikumus.

3. Virszemes ūdeni, kura fiziskās, ķīmiskās vai mikrobioloģiskās īpašības neatbilst obligātajām robežvērtībām, kas noteiktas A3 apstrādes tipam, nedrīkst izmantot dzeramā ūdens ieguvei. Tomēr šādu zemākas kvalitātes ūdeni izņēmuma gadījumos var lietot ar nosacījumu, ka tiek izmantoti piemēroti procesi — tostarp jaukšana — lai ūdens kvalitātes īpašības paaugstinātu līdz dzeramā ūdens kvalitātes standartiem. Komisijai jādara zināms, kādi ir šādu izņēmumu iemesli, pamatojoties uz attiecīgā reģiona ūdens resursu apsaimniekošanas plānu; ja iekārtas jau ir, tas jāpaziņo, cik drīz vien iespējams, ja iekārtas ir jaunas — iepriekš. Komisija sīki izpētīs šos iemeslus un vajadzības gadījumā iesniegs Padomei attiecīgus priekšlikumus.

5. pants

1. Piemērojot 4. pantu, virszemes ūdeni uzskata par atbilstošu attiecīgajiem parametriem, ja ūdens paraugi, kas ar regulāriem intervāliem tiek ņemti vienā paraugu ņemšanas vietā un kurus izmanto dzeramā ūdens ieguvei, liecina, ka tas atbilst parametru vērtībām attiecīgās kvalitātes ūdenim, tādā gadījumā, ja atbilst:

— 95 % no paraugiem tiem parametriem, kas precizēti II pielikuma "I" slejās,

— 90 % no paraugiem visos pārējos gadījumos, un ja tajos 5 vai 10 % paraugu, kas neatbilst:

a) ūdens no attiecīgajām parametru vērtībām neatšķiras par vairāk kā 50 %, izņemot temperatūru, pH, izšķīdušo skābekli un mikrobioloģiskos parametrus;

- b) nevar rasties draudi cilvēku veselībai;
- c) turpmākie ūdens paraugi, kas ņemti pēc statistiski piemērotiem intervāliem, neatšķiras no attiecīgajām parametru vērtībām.

2. Kamēr šajā jautājumā nav izstrādāta Kopienas politika, paraugu ņemšanas biežumu un katra parametra analīzi, kā arī mērīšanas metodes nosaka kompetentas valsts iestādes, kuras ņem vērā iegūtā ūdens daudzumu, ieguves vērienu, iedzīvotāju daudzumu, ūdens kvalitātes izraisīto riska pakāpi un kvalitātes maiņu dažādos gadalaikos.

3. Vērtības, kas ir augstākas par tām, kas minētas 2. punktā, netiek ņemtas vērā, aprēķinot 1. punktā minētos procentus, ja tās ir radušās plūdu vai dabas katastrofu vai neparastu laika apstākļu dēļ.

4. Paraugu ņemšana nozīmē vietu, kurā ņem virszemes ūdeni, pirms to nosūta uz attīrīšanu.

6. pants

Dalībvalstis jebkurā laikā virszemes ūdenim var noteikt stingrākas vērtības, nekā tās, ko paredz šī direktīva.

7. pants

Pasākumi, kas veikti, ievērojot šo Direktīvu, nekādā ziņā nedrīkst tieši vai netieši pasliktināt virszemes ūdens pašreizējo kvalitāti.

8. pants

Šo direktīvu var neievērot:

- a) plūdu vai citu dabas katastrofu gadījumā;
- b) attiecībā uz dažiem parametriem, kas II pielikumā apzīmēti ar (O), ārkārtēju meteoroloģisku vai ģeogrāfisku apstākļu dēļ;
- c) ja virszemes ūdenī notiek dabiska bagātināšanās ar dažām vielām, kuru dēļ ūdens varētu pārsniegt ierobežojumus, kas A1, A2 un A3 kategorijai noteikti II pielikuma tabulā;

- d) gadījumā, ja virszemes ūdens ir no sekliem ezeriem vai tas faktiski ir stāvošs virszemes ūdens, parametriem, kas II pielikuma tabulā apzīmēti ar zvaigznīti, piemērojot šo atkāpi tikai ezeriem, kuru dziļums nepārsniedz 20 m ar ūdens apmaiņu, kas ir lēnāka par vienu gadu, un ar nosacījumu, ka ūdenstilpnē netiek iepludināti notekūdeņi.

Dabiska bagātināšanās nozīmē procesu, kura laikā bez cilvēka iejaukšanās ūdenstilpnē no augsnes saņem atsevišķas vielas, kas atrodamas augsnē.

Pirmajā daļā paredzētiem izņēmumiem visos gadījumos jāatbilst iedzīvotāju veselības aizsardzības prasībām.

Ja dalībvalsts neievēro šīs direktīvas noteikumus, tā par to tūlīt paziņo Komisijai, minot iemeslus un paredzamo laikposmu.

9. pants

Šīs direktīvas II pielikuma tabulā sniegtās skaitliskās vērtības un parametru sarakstu, kas nosaka virszemes ūdens fiziskās, ķīmiskās un mikrobioloģiskās īpašības, var pārskatīt vai nu pēc dalībvalsts lūguma, vai pēc Komisijas priekšlikuma ikreiz, kad mainās zinātnes un tehnikas atziņas attiecībā uz attīrīšanas metodēm vai tiek mainīti dzeramā ūdens standarti.

10. pants

Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības divos gados pēc tās paziņošanas. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

11. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Luksemburgā, 1975. gada 16. jūnijā

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

R. RYAN

I PIELIKUMS

Definīcijas attīrīšanas standartmetodēm, kas vajadzīgas A1, A2 un A3 kategoriju virszemes ūdens pārveidošanai dzeramajā ūdenī*A1 kategorija*

Vienkārša fiziska attīrīšana un dezinfekcija, piem., ātra filtrēšana un dezinfekcija.

A2 kategorija

Parasta fiziska attīrīšana, ķīmiska attīrīšana un dezinfekcija, piem., iepriekšēja hlorēšana, koagulācija, flokulācija, dekantēšana, filtrēšana, dezinfekcija (galīgā hlorēšana).

A3 kategorija

Intensīva fiziska un ķīmiska attīrīšana, pastiprināta attīrīšana un dezinfekcija, piem., hlorēšana līdz lūzuma punktam, koagulācija, flokulācija, dekantēšana, filtrēšana, adsorbpcija (aktīvētā ogle), dezinfekcija (ozons, galīgā hlorēšana).

II PIELIKUMS

Dzeramā ūdens ieguvei paredzētā virszemes ūdens īpašības

	Parametri	A1 G	A1 I	A2 G	A2 I	A3 G	A3 I
1	pH	6,5 līdz 8,5		5,5 līdz 9		5,5 līdz 9	
2	Krāsa (pēc vienkāršas filtrēšanas)	10	20 (O)	50	100 (O)	50	200 (O)
3	Kopējās suspendētās cietās vielas	25	25 (O)				
4	Temperatūra	22	25 (O)	22	25 (O)	22	25 (O)
5	Vadītspēja	1 000		1 000		1 000	
6	Smarža	3		10		20	
7*	Nitrāti	25	50 (O)		50 (O)		50 (O)
8 (1)	Fluorīdi	0,7 līdz 1	1,5	0,7 līdz 1,7		0,7 līdz 1,7	
9	Kopējais ekstrahējams organiskais hlors						
10*	Izšķīdusi dzelzs	0,1	0,3	1	2	1	
11*	Mangāns	0,05		0,1		1	
12	Varš	0,02	0,05 (O)	0,05		1	
13	Cinks	0,5	3	1	5	1	5
14	Bors	1		1		1	
15	Berilijs						
16	Kobalts						
17	Niķelis						
18	Vanādijs						
19	Arsēns	0,01	0,05		0,05	0,05	0,1
20	Kadmijijs	0,001	0,005	0,001	0,005	0,001	0,005
21	Kopējais hroms		0,05		0,05		0,05
22	Svins		0,05		0,05		0,05
23	Selēns		0,1		0,01		0,01
24	Dzīvsudrabs	0,0005	0,001	0,0005	0,001	0,0005	0,001
25	Bārijs		0,1		1		1
26	Cīamīds		0,05		0,05		0,05

(1) Dotās vērtības ir augstākās robežas, kas noteiktas attiecībā pret gada vidējo temperatūru (augstāko un zemāko).

	Parametri	A1 G	A1 I	A2 G	A2 I	A3 G	A3 I
27	Sulfāti	150	250	150	250 (O)	150	250 (O)
28	Hlorīdi	200		200		200	
29	Virsmaktīvā viela (kas reaģē ar metilēnzilo)	0,2		0,2		0,5	
30* (1)	Fosfāti	0,4		0,7		0,7	
31	Fenoli (fenolu indekss) paranitramilms 4 aminoantipirīns		0,001	0,001	0,005	0,01	0,1
32	Izšķīdināti vai emulgēti ogļūdeņraži (pēc ekstrahēšanas ar naftas ēteri)		0,05		0,2	0,5	1
33	Policikliskie aromātiskie ogļūdeņraži		0,0002		0,0002		0,001
34	Kopējie pesticīdi (paratons, benzola heksahlorīds, dieldrīns)		0,001		0,0025		0,005
35*	Ķīmiskais skābekļa patēriņš					30	
36*	Izšķīdusā skābekļa piesātināšanās pakāpe	>70		>50		>30	
37*	Bioķīmiskais skābekļa patēriņš (BOD ₅) (20 °C bez nitrifikācijas)	<3		<5		<7	
38	Slāpekļis pēc Kjeldāla metodes (izņemot NO ₃)	1		2		3	
39	Amonjaks	0,5		1	1,5	2	4 (O)
40	Ar hloroformu ekstrahējamas vielas	0,1		0,2		0,5	
41	Kopējais organiskais ogleklis						
42	Pārpalikušais organiskais ogleklis pēc flokulācijas un membrānfiltrēšanas (5µ) TOC						
43	Kopā zarnu nūjiņas 37 °C	50		5 000		50 000	
44	Fekālās zarnu nūjiņas	20		2 000		20 000	
45	Fekālie streptokoki	20		1 000		10 000	
46	Salmonellas	5 000 ml nav		1 000 ml nav			

I = obligāti

G = orientējoši

O = ārkārtā klimatiskie vai ģeogrāfiskie apstākļi

* = sk. 8.pantā d) punktu.

(1) Šis parametrs ir iekļauts, lai izpildītu noteiktas ekoloģiskās prasības.